

1 Katere so vrste rokov, pomembnih za civilne postopke?

Praviloma imajo procesna dejanja želeni pravni učinek samo, če se opravijo v rokih, določenih z zakonodajo. Določbe o tem vsebujeta materialno in procesno pravo.

Zadefinirani pogoji na podlagi materialnega prava so deloma določeni s pravili o pravnem varstvu, deloma pa s pravili o zastaranju. Ta določajo roke za začetek civilnih postopkov. Izjema od teh omejitev je z zakonom dovoljena samo za zagotovitev brezpogojne izvršitve zahtevkov (npr. premoženjskih zahtevkov). Nekatera procesna dejanja so pravno veljavna samo, če so izvedena v predpisanem časovnem obdobju (roku). V nekaterih primerih trajanje roka jasno določa zakon (na primer za vložitev pravnega sredstva (zakoniti rok)), v drugih (na primer za odpravo pomanjkljivosti) pa je odvisen od odločitve sodišča (sodni rok).

Način izračuna procesnih rokov na podlagi materialnega prava se bistveno razlikuje od načina, ki se uporablja v procesnem pravu, različne pa so tudi pravne posledice nespoštovanja teh dveh vrst rokov. Nespoštovanje materialnega roka privede do izgube pravic, česar ni mogoče preprečiti z obrazložitvijo nespoštovanja roka. „Olajševalna okoliščina“ je dopuščena samo, če se uporablja zastaralni rok, in samo v skladu z ustreznimi pravili materialnega prava. Pri procesnih rokih je treba razlikovati med subjektivnimi in objektivnimi roki. Subjektivni roki zajemajo roke, ki začnejo teči, ko zadevna stranka prejme uradno pisanje, in ki se navadno lahko podaljšajo na podlagi zahtevka za vrnitev v prejšnje stanje (*restitutio in integrum*), medtem ko objektivni roki niso odvisni od prejema uradnega pisanja s strani zadevne stranke in jih ni mogoče podaljšati na podlagi zahtevka za vrnitev v prejšnje stanje.

2 Seznam različnih dni, ki so dela prosti dnevi v skladu z Uredbo (EGS, Euratom) št. 1182/71 z dne 3. junija 1971.

V skladu s členom 102(1) Zakona I o zakoniku o delovnih razmerjih iz leta 2012 so dela prosti dnevi: 1. januar, 15. marec, velikonočni ponedeljek, 1. maj, binkoštni ponedeljek, 20. avgust, 23. oktober, 1. november ter 25. in 26. december.

3 Katera splošna pravila veljajo za roke v različnih civilnih postopkih?

Roki se računajo v dnevih, mesecih ali letih. Pri izračunu rokov, določenih v dnevih, se začetni datum ne upošteva. Začetni datum je datum, ko se opravi dejanje ali zgodi drug dogodek (npr. vročitev, objava), na podlagi katerega začne teči rok. Roki, določeni v mesecih ali letih, se iztečejo na dan v mesecu izteka roka, ki sovpada z dnem začetka roka, ali – če v mesecu izteka roka ni ustreznega dneva – na zadnji dan v navedenem mesecu. Če je zadnji dan roka dela prost dan, se rok izteče šele prvi naslednji delovni dan. Roki se iztečejo ob koncu zadnjega dne, roki za vložitev vlog pri sodišču ali izvedbo procesnih dejanj pred sodiščem pa se iztečejo že ob koncu uradnih ur. Splošna pravila o rokih v vseh drugih civilnih postopkih so določena v členih od 103 do 112 Zakona III o zakoniku o civilnem postopku iz leta 1952 (v nadaljnjem besedilu: zakonik o civilnem postopku).

4 Če je treba dejanje ali formalnost opraviti v določenem roku, kdaj rok začne teči?

Začetni datum je datum, ko se opravi dejanje ali zgodi drug dogodek (npr. vročitev, objava), na podlagi katerega začne teči rok. Pri izračunu rokov, določenih v dnevih, se začetni datum ne upošteva.

5 Ali lahko na začetek roka vpliva oziroma ga spremeni način pošiljanja ali vročitve listin (osebna vročitev po vročevalcu ali vročitev po pošti)?

Pri izračunu rokov zakonik o civilnem postopku ne razlikuje med različnimi načini vročanja dokumentov. Če se dokumenti pošiljajo elektronsko, pa veljajo nekatere posebne določbe. Nekateri dokumenti se izvedencu pošljejo v papirnati obliki, tudi če je izvedenec v stikih s sodiščem po elektronski poti: sodišče izvedencu zagotovi priloge k sodnim aktom v papirnati obliki ali na drugem nosilcu podatkov, če bi digitalizacija zaradi obsežnosti prilog ali narave nosilca podatkov pomenila nesorazmerno in neobvladljivo breme ali če je pristnost papirnatih dokumentacij vprašljiva. Če so zaradi zgoraj navedenih razlogov elektronski dokumentaciji, ki jo pošlje sodišče, priložene priloge v papirnati obliki, se kot izhodišče za izračun roka upošteva datum prejema prilog. Vlaganje procesnih vlog in vročanje sodnih aktov v zadevah, opredeljenih v zakoniku o civilnem postopku, že potekata elektronsko. Pri izračunu zakonitega roka oziroma roka, ki ga določi sodišče, se ne upoštevajo dnevi, ko za to namenjeni sistem pošiljanja ne deluje več kot štiri ure.

Kadar komunikacija v postopku poteka po elektronski poti, posledice nespoštovanja roka ne morejo veljati, če je bila vloga pri sodišču vložena najpozneje na zadnji dan in v skladu z zahtevami IT. Pri izračunu roka se upošteva, da je bila vloga vložena, potem ko je sistem IT sodišča poslal potrdilo o prejemu v skladu z določbami iz zakonodaje. Predsednik nacionalnega sodnega urada zagotavlja obrazec za vloge na nosilcu podatkov. Nosilec podatkov je treba sodišču predložiti osebno ali po pošti najpozneje v treh delovnih dneh po tem, ko je kontaktna oseba za elektronske vloge prejela potrdilo sodišča o prejemu obrazca. Prek storitvenega sistema sodišče kontaktni osebi za elektronske vloge samodejno pošlje potrdilo o prejemu nosilca podatkov. Šteje se, da je bila vloga pri sodišču vložena na datum, naveden na potrdilu sodišča o prejemu obrazca.

6 Če rok začne teči z nekim dogodkom, ali se dan, ko se je dogodek zgodil, upošteva pri izračunu roka?

Pri izračunu rokov, določenih v dnevih, se začetni datum ne upošteva. Začetni datum je datum, ko se opravi dejanje ali zgodi drug dogodek (npr. vročitev, objava), na podlagi katerega začne teči rok.

7 Kadar je rok določen v dnevih, ali navedeno število dni pomeni koledarske dni ali delovne dni?

Če je rok določen v dnevih, navedeno število dni pomeni koledarske dni. Če pa je zadnji dan roka dela prost dan, se rok izteče šele prvi naslednji delovni dan.

8 Kako je, če je tak rok določen v tednih, mesecih ali letih?

Roki, določeni v mesecih ali letih, se iztečejo na dan v mesecu izteka roka, ki sovpada z dnem začetka roka, ali – če v mesecu izteka roka ni ustreznega dneva – na zadnji dan v navedenem mesecu.

9 Kdaj se rok izteče, če je določen v tednih, mesecih ali letih?

Roki, določeni v mesecih ali letih, se iztečejo na dan v mesecu izteka roka, ki sovpada z dnem začetka roka, ali – če v mesecu izteka roka ni ustreznega dneva – na zadnji dan v navedenem mesecu.

10 Če se rok izteče v soboto, nedeljo ali na državni praznik ali dela prost dan, ali se podaljša do prvega naslednjega delovnega dne?

Da.

11 Ali se roki v določenih okoliščinah lahko podaljšajo? Kakšni so pogoji za tako podaljšanje?

Tudi v zgoraj navedenih primerih lahko sodišče rok, ki ga je določilo, zaradi katerega koli pomembnega razloga podaljša samo enkrat; rok – skupaj s podaljšanjem – ne sme biti daljši od 45 dni, razen če je za predložitev izvedenskega mnenja potrebno daljše obdobje. Zakoniti roki se lahko podaljšajo le v zakonsko določenih primerih. V rokih, določenih v dnevih, ni zajeto obdobje od 15. julija do 20. avgusta posameznega leta (zaradi sodnih počitnic). Če bi se

rok, določen v mesecih ali letih, iztekel med sodnimi počitnicami, se izteče v naslednjem mesecu na dan, ki sovpada z dnem, ko je rok začel teči; če je tudi ta dan v času sodnih počitnic, pa se rok izteče na prvi delovni dan po sodnih počitnicah. Zakon določa tudi izjeme od pravil o sodnih počitnicah. Sodišče mora stranke izrecno opozoriti na take izjeme. V zunajsodnih postopkih, ki niso urejeni v zakoniku o sodnem postopku, se določbe o sodnih počitnicah lahko uporabljajo samo, če tako določa poseben zakon.

12 Kakšni so roki za pritožbe?

Praviloma je pritožbo mogoče vložiti v 15 dneh od vročitve odločbe, v primeru tožb, povezanih z menicami, pa v 3 dneh.

13 Ali lahko sodišče spremeni roke, zlasti roke za nastop pred sodiščem, ali določi poseben datum za nastop pred sodiščem?

Sodišče lahko rok, ki ga je določilo, zaradi katerega koli pomembnega razloga podaljša samo enkrat; rok – skupaj s podaljšanjem – ne sme biti daljši od 45 dni, razen če je za predložitev izvedenskega mnenja potrebno daljše obdobje. Zakoniti roki se lahko podaljšajo le v zakonsko določenih primerih.

14 Kadar se procesno dejanje, ki ga lahko opravi stranka s stalnim prebivališčem v kraju, kjer bi lahko izkoristila podaljšanje roka, napove v kraju, kjer za osebo, ki imajo tam stalno prebivališče, tako podaljšanje ne velja, ali ta oseba izgubi ugodnost takega roka?

Pravila o civilnem postopku na Madžarskem ne določajo podaljšanja na podlagi stalnega prebivališča strank. Vendar se lahko nespoštovanje roka opraviči, če stranke zaradi upravičenega razloga niso bile dosegljive na naslovu, navedenem v registru osebnih podatkov in naslovov.

15 Katere so posledice neupoštevanja rokov?

Če zakon ne določa drugače, stranke zamujenih procesnih dejanj pravno veljavno ne morejo več opraviti. Posledice zamude pri izvedbi teh dejanj – razen v primerih, ki jih določa zakon – nastopijo samodejno, ne da bi bilo potrebno vnaprejšnje obvestilo. Če v skladu z zakonom posledice zamude nastopijo šele na podlagi vnaprejšnjega obvestila ali na zahtevo nasprotne stranke, je mogoče zamujeno procesno dejanje opraviti v roku, navedenem v obvestilu, ali do vložitve zahtevka oziroma – če se zahtevki vložijo na obravnavi – do sprejetja ustrezne odločitve. Če katera koli stranka procesnega dejanja ne more opraviti zaradi splošno znanega naravnega dogodka ali kakršne koli druge ovire, na katero ni mogla vplivati, se to ne šteje kot zamuda. Posledice nespoštovanja rokov ne nastopijo, če se vloga pošlje sodišču s priporočeno pošto najpozneje na zadnji dan roka.

16 Če se rok izteče, katera pravna sredstva imajo na voljo stranke, ki so ga zamudile?

Stranke lahko opravičijo zamudo z zahtevkom za vrnitev v prejšnje stanje. Sodišče mora o zahtevku odločiti po načelu pravičnosti.

Če stranka ali njen zastopnik na določen datum ne pride na sodišče ali če zamudi rok iz razlogov, na katere ne more vplivati, se lahko posledice zamude – razen v spodaj navedenih primerih – preprečijo z obrazložitvijo zamude. Obrazložitve ni mogoče predložiti, če je možnost zanjo izključena z zakonom, če se posledice zamude lahko preprečijo brez obrazložitve, če zamuda ne povzroči negativnih posledic pri sojenju ali če stranka ne upošteva novega roka, določenega na podlagi zahtevka za vrnitev v prejšnje stanje.

Zahtevki za vrnitev v prejšnje stanje se lahko vložijo v 15 dneh. Ta rok začne teči od zamujenega končnega datuma ali zadnjega dne zamujenega roka. Če pa stranka ali njen zastopnik izve za zamudo pozneje ali če je ovira odpravljena šele pozneje, začne rok za vložitev zahtevka za vrnitev v prejšnje stanje teči od trenutka, ko stranka izve za zamudo ali je ovira odpravljena. Zahtevka za vrnitev v prejšnje stanje ni mogoče vložiti več kot tri mesece po zamudi.

V zahtevku za vrnitev v prejšnje stanje je treba navesti razloge za zamudo in okoliščine, ki kažejo na to, da je bila zamuda nenamerna. V primeru zamude roka je treba zamujeno procesno dejanje opraviti ob vložitvi zahtevka za vrnitev v prejšnje stanje.

Če je možnost obrazložitve zamude izključena z zakonom ali če je zahtevki za vrnitev v prejšnje stanje vložen prepozno, je treba zahtevek zavreči brez proučitve vsebine zadeve. Enako velja, če – v primeru nespoštovanja roka – stranka, ki vložijo zahtevek za vrnitev v prejšnje stanje, ob vložitvi zahtevka ni opravila zamujenega procesnega dejanja.

Zoper odločbo o zahtevku za vrnitev v prejšnje stanje je dovoljena pritožba.

Zadnja posodobitev: 23/02/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.